

постепенно за по-самостоятелен въ бъдеще политически животъ. Инакъ, ще ме извините, но азъ ви казахъ, какво е моето мнѣние за княжествата изобщо. Въпросътъ е, само какъ ще може да се добие днесъ и тази особена администрация за васъ, защото турцитъ нѣма да отстъпятъ доброволно. А пъкъ за война, азъ не бихъ желалъ да дойде работата до тамъ, азъ съмъ, както ви казахъ, рѣшително за мира. Впрочемъ, знаете ли вие, какво нѣщо е война? Азъ съмъ изучавалъ и описвалъ много войни, азъ съмъ посѣщавалъ на мѣсто и самитъ поля, дѣто сж ставали голѣми битки и сражения, азъ имахъ случай да видя въ послѣднѣо врѣме и отблизу още какво нѣщо е война. Война е *грамади развалини* (des monceaux de ruines). Какво ще стане и съ самата ваша страна, ако се обяви война за нейното освобождение? Тя ще бжде разорена всѣчески отъ таквазъ една война и кой знае, на какви още злощастия ще бжде изложено отново при една война и тъй пострадалото ваше население? Каквито и да сж воюещитъ страни, войната е всѣкога голѣмо зло, а не забравяйте че у васъ ще воюватъ турци насъскани и разячени противъ мѣстното население, за което и ще се пролива кръвъ. Французитъ и нѣмцитъ сме два народа, които стоимъ ужъ на чело на свѣтската цивилизация по всичко, но вие не можете си въобрази, какви злини, какви злощастия, какви общи и частни катастрофи нанесе, и то вънъ отъ кървавитъ сцени на бойното поле, послѣдната злополучна за насъ война между Франция и Германия, и всичко това, защото цивилизацията си е цивилизация, но войната, въпрѣки всички усъвършенствувания по военното изкуство и въпрѣки всички измислени и общеприети ужъ хуманни мѣрки по водението ѝ, си остава всѣкога война, то естъ, груба сила. Ето защо азъ съмъ на мнѣние, че и за вашия народъ ще бжде по-добръ, ако може да се добие